

A Fővárosi Ítéltábla a (cím.) ügyvéd által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek a (cím.) ügyvéd által képviselt alperes neve (**alperes címe.**) alperes ellen devizaszerződés érvénytelensége iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma 2019. február 21. napján meghozott 21. G.41.669/2018/13-II. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyja helyben, amellyel mellőzi a „devizaalapot mellőzi” rendelkezést;

kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 (tizenöt) napon belül 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Ezen ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított releváns tényállás szerint a felperes, mint adós és az alperesi pénzügyintézet jogelődje között 2006. december 8. napján 20...ZZ. számú hitel- és opciós szerződés jött létre az ... Kft. által forgalmazott Ford Fiesta 1,4 típusú személygépjárműre vonatkozóan. A gépjármű bruttó 3.184.000.- Ft vételárából a felperes 740.000.- Ft önrészt megfizetett, míg 2.444.000 forint erejéig CHF alapú változó kamatozású, 120 hónap futamidejű hitelt vett fel. A szerződés az ügyleti kamatlábat 8,49%-ban, az induló THM-et 9,75%-ban határozta meg. A szerződés 7. pontjában kikötésre került, hogy a törlesztőrészletek, a hitel ügyleti kamatlába és az induló THM a hitelező általános szerződési feltételeiben meghatározott módon változhat, amit az adós jelen okirat aláírásával az árfolyam-kockázattal kapcsolatos tájékoztatásként tudomásul vett. A törlesztőrészletek esedékessége minden hónap 15. napjában került meghatározásra azzal, hogy késedelmes teljesítés esetén a késedelmi kamat mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese.

A szerződés 8. pontjában a peres felek akként állapodtak meg, hogy a finanszírozásból eredő fizetési kötelezettség teljesítésének biztosítékaul az eladó ... Kft. vételi jogot biztosított az adós tulajdonába kerülő gépjárműre vonatkozóan a tulajdonszerzéstől számított 5 éves időtartamra a vevő javára.

A szerződés 10. pontjában rögzítésre került, hogy az adós a nyilatkozatot elolvasta, a benne foglaltakat megértette, azt tanúk jelenlétében jóváhagyólag aláírta, valamint a szerződés és az általános szerződési feltételek, ill. üzletszabályzat egy-egy példányát átvette azzal, hogy nyilatkozott a szerződés megkötésekor arról, hogy a hitel árfolyam-kockázatáról szóló tájékoztatást megértette, tudomásul vette.

A felek a szerződésükben úgy rendelkeztek, hogy az általános szerződési feltételek a jelen szerződés elválaszthatatlan részét képezik.

Az Általános Szerződési Feltételek 4.1.2. pontja értelmében a deviza alapú hitel forintban kifejezett összege a hitel devizanemének megfelelően az ... Nyrt. által közzétett a hitelszerződés hatálybalépése napján érvényes, hivatalos HUF/Devizanem számlakonverziós deviza vételi-árfolyam (továbbiakban: bázis devizaárfolyam) alapján kerül meghatározásra, amennyiben a hitelszerződés hatálybalépésének napja nem árfolyamjegyzési nap, akkor a számítás során a hatálybalépést megelőző legközelebbi árfolyamjegyzési napon érvényes árfolyamot kell figyelembe venni. Az ÁSZF 4.1.3. pontja kimondta, hogy az adós részére folyósított hitel kamattal növelt összegét a hitelszerződésben rögzített számú, összegű és esedékességű törlesztőrészlet (továbbiakban: törlesztőrészlet) megfizetésével köteles visszafizetni. A törlesztőrészletek összege pedig az ÁSZF-ben meghatározott képlet alapján kerülhet kiszámításra. Az ÁSZF 4.1.4. pontja akként rendelkezett, hogy deviza alapú hitel esetén a törlesztőrészletek összege a 4.1.3. pont szerint meghatározott törlesztőrészletek alapján kerül megállapításra a következő számítási módszerrel. Az aktuális deviza árfolyamot a bázis árfolyammal elosztva a hitelszerződésben rögzített ténylegesen fizetendő „k”-adik törlesztőrészlettel megszorozva megkapjuk a ténylegesen fizetendő „k”-adik törlesztőrészletet. Az ÁSZF pedig részletesen tartalmazza, hogy mely pénzügyi kifejezés alatt, pontosan mit kell érteni, míg az ÁSZF 4.3. pontja rögzíti az ügyleti kamatláb és a törlesztőrészletek változása függvényében, hogy hogyan alakul a törlesztőrészlet összegének megváltozása.

A felperes a szerződésből fakadó fizetési kötelezettségét teljesítette, majd 2009. október 15. napján a felek a szerződésüket akként módosították, hogy havi fix törlesztőrészletben megállapodva a futamidő időtartamát hosszabbították meg.

Az alperes 2015. április 20. napjával elkészítette és 2015. április 27. napján megküldte a felperes részére a 2014. évi XL. tv. 37. §-a szerinti elszámolást, melynek értelmében a tisztességtelenül felszámított összeget a felperes tartozásába betudta.

A felperes fizetési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, ezért az alperes 2017. június 10. napján a szerződést azonnali hatállyal felmondta.

A felperes a végleges formában fenntartott keresetében annak megállapítását kérte, hogy a kölcsönszerződés 7. pontjának azon kikötése, hogy „a törlesztőrészletek, a hitel ügyleti kamatlába, az árfolyam-különbözetek ügyleti kamatlába és induló THM a hitelező ÁSZF-ben meghatározott módon változhat, amit az adós jelen okirat aláírásával az árfolyam-kockázattal kapcsolatos tájékoztatásként tudomásul vett”, továbbá a szerződés 10. pontjának azon meghatározása miszerint „az adós kijelenti, hogy a hitel esetleges árfolyam-kockázatáról szóló tájékoztatást megértette és tudomásul vette” tisztességtelen, ezért a kölcsönszerződés érvénytelen. Kérte, hogy a bíróság az érvénytelen szerződést nyilvánítsa érvényessé akként, hogy az eredeti kölcsönszerződés tartalma alapján, de a devizaalap mellőzésével változó BUBOR+ 6,4067%-os kamat felár, mint ügyleti kamat alkalmazásával állapítsa meg, hogy 2019. január 23. napján 629.902 forint tartozása állt fenn az alperes felé, valamint perköltségben is marasztalja az alperest.

Hivatkozott arra, hogy a szerződés egyedi része az árfolyamkockázat tartalmára egyáltalán nem utal, az árfolyamkockázat viselésének a kötelezettsége, ill. az erről szóló tájékoztatásra vonatkozó rendelkezések a szerződés mellékletét képező ÁSZF-ben találhatóak. Az egyedi kölcsönszerződés 7. és 10. pontja, valamint az ÁSZF 4. pontja együttesen nem elégitik ki azt az érthető és világos tájékoztatási szintet, amely szükséges ahhoz, hogy a laikus fogyasztó képes legyen megérteni, hogy jelentős mértékű kockázatot vállal akkor, amikor a deviza alapú hitelszerződést megkötö. A

szerződéskötésnél eljáró **M.L.** tanúvallomásában a hitellel kapcsolatos írásbeli tájékoztatáson túli szóbeli tájékoztatás adására nem emlékezett, a szerződési tájékoztatást kiegészítő, illetve azt meghaladó információ átadás a részéről nem történt. Az írásba foglalt szerződésnek legalább a szerződés lényeges elemeit rögzítenie kell, a kötelező tartalmi elemeket az egyedi részben és nem a mellékletekben kell feltüntetni annak érdekében, hogy a fogyasztó az átvett szerződésből a lényeges szerződési feltételek tartalmát megismerje. Nem felel meg a fogyasztó érdekeinek, ha a lényeges tartalom a szerződés mellékletét képező ÁSZF-ben található. Hivatkozott arra, hogy a C-186/16. sz. EUB döntés 44. pontja értelmében a szerződési feltételek átláthatósága a 93/13. irányelv 4. cikkének 2. bekezdéséből fakadó követelményt fogalmaz meg, amely követelmény nem korlátozható kizárólag a feltételek alaki és nyelvtani szempontból érthető jellegére, hanem az irányelv által létrehozott védelmi rendszer azon az elven alapszik, hogy a fogyasztó az eladóhoz, vagy a szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van többek között az információs szintje tekintetében, ezért a szerződési feltételnek világos és érthető megfogalmazásúnak kell lennie ahhoz, hogy az átláthatóság követelményét teljesítse. A szerződésből megállapítható, hogy az nem felel meg a tisztességes kockázat feltárás követelményének, mert nem ad tájékoztatást arról, hogy a forint súlyos mértékben leértékelődhet és a külföldi kamatlábak emelkedésének milyen hatása van a törlesztőrészekre. Hiányzik továbbá az arra vonatkozó tájékoztatás is, hogy az árfolyamkockázat olyan mértékűvé válhat, amely által a fizetendő törlesztőrészek összege gazdaságilag nehezen viselhetővé válik az adós számára. Hiányzik továbbá a világos és egyértelmű tájékoztatás arra vonatkozóan, hogy a fogyasztó értékelni tudja, hogy saját pénzügyi kötelezettségeire milyen jelentős gazdasági következményeket róhat a szerződéses konstrukció elfogadása.

Az alperesi pénzügyi intézet nem teljes körűen hívta fel a figyelmet a szerződés kockázataira - különösen az árfolyamkockázatra vonatkozóan nem volt elégséges a tájékoztatása. Egyáltalán, a kockázatról az ÁSZF 4. pontjában nem is esik szó, az árfolyamkockázat kifejezés nem található benne, ezért az EUB C-51/17. sz. ítéleti döntésében foglaltakra is hivatkozással állította, hogy az átlagosan tájékozott és ésszerűen figyelmes, körültekintő, úgynevezett „átlagos fogyasztó” számára nem volt felismerhető, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hogy ez pénzügyi kötelezettségeire jelentős gazdasági következményekkel járhat, hogy a fizetőeszköz súlyos leértékelődése és a külföldi kamatlábak emelkedése a törlesztőrészekre milyen hatást gyakorol, amellyel kapcsolatos tájékoztatás, figyelemfelhívás a szerződésben és az ÁSZF-ben rögzítetteken túl szóbeli tájékoztatás során sem hangzott el.

A fentiekre figyelemmel az árfolyam-kockázatra vonatkozó rendelkezés tisztességtelensége megállapítását kérte azzal, hogy a Ptk. 209/A. § (2) bek-e értelmében az nem vált a szerződés részévé. Mivel a tisztességtelen rész nélkül a szerződés nem teljesíthető a Ptk. 239. § (2) bek-e értelmében, így az árfolyam-kockázattal kapcsolatos tájékoztatás elmaradása a kölcsönszerződés érvénytelenségét eredményezi. Kérte, hogy a bíróság az érvénytelen szerződést nyilvánítsa érvényessé. Elfogadta az alperesi számítási metodika szerint, hogy a tartozása 2019. január 23. napján 629.200.- Ft volt, ezért kérte, hogy a bíróság az eredeti kölcsönszerződés tartalmával, a devizaalap mellőzésével, változó BUBOR + 6,4067%-os kamatfelár, mint ügyleti kamat alkalmazásával nyilvánítsa a perbeli szerződést érvényessé.

Az alperes a felperes kereseti kérelmének elutasítását és felperes perkielégben történő marasztalását kérte.

Ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy a felperes részére 2006. december 7. napján készített hitelkalkuláció alapján tett hitel- és opciós szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatot. Ezt követő napon jött létre közöttük svájci frank alapú fogyasztói hitel- és opciós szerződés, amelynek részét képezte az általános szerződési feltétele és üzletszabályzata. 2009. október 15. napján havi fix alapú

konstrukcióra módosították korábbi szerződésüket, amelyben a felperes kijelentette, hogy a 2009-es általános szerződési feltételek szabályait teljes körűen megismerte, azokat magára nézve kötelező érvénnyel elfogadta.

A felperes az általa 2015. április 20. napjára elkészített és a 2014. évi XL. tv-nek megfelelő elszámolással kapcsolatban panaszt nem terjesztett elő, Pénzügyi Békéltető testülethez nem fordult, a 2016. december 2. napján elkészített az egyes fogyasztói kölcsönszerződésből eredő követelések forintra átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2015. évi CXLV. tv. szerinti forintosítási szerződés tervezetét 2015. december 31. napján kelt levelével visszautasította. Utóbb fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért 2017. június 10. napján a szerződést azonnali hatállyal felmondta. Ilyen előzmények után előterjesztett a Ptk. 209. § (1) bek-e és (4) bek-e szerinti tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó felperesi állítás megalapozatlan, mert a szerződés megkötésekor széleskörű tájékoztatást nyújtott a felperes részére, amely megfelelt a 6/2013. PJE. határozat rendelkezéseiben foglalt elvárásoknak.

Tisztességtelenség vizsgálata körében utalt a 6/2013. PJE. határozatot kiegészítő 2/2014. PJE. határozat 1. pontjában foglaltakra, mely szerint az árfolyamkockázatot kedvezőbb kamatmérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, melynek tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható. Kizárólag abban az esetben állapítható meg a szerződéses rendelkezés tisztességtelensége, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő ún. „átlagos fogyasztó” számára a szerződés tartalma a szerződés megkötésekor, figyelemmel a szerződés szövegére és a pénzintézettől kapott tájékoztatásra nem volt világos, nem volt érthető, azaz ha az érintett szerződési feltétel egyoldalúan és indokolatlanul hátrányos a fogyasztó számára. 2006. évben még nem volt előre látható a forint olyan mérvű gyengülése, melynek következtében a felperes fizetési kötelezettsége drasztikusan fog megemelkedni, mivel maga sem láthatta előre a forint/deviza árfolyam utóbb bekövetkezett drasztikus változását, ezért arról tájékoztatást sem adhatott. Utalt továbbá arra, hogy a felperestől a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének, valamint az együttműködési kötelezettségnek megfelelően elvárható volt, hogy hosszabb távra szóló pénzügyi ügylet jellegéhez és a vállalt kockázat mértékéhez megfelelően tájékozódjon a szerződés megkötése előtt, azaz elvárható lett volna a felperestől, hogy a szerződéses rendelkezések körében magyarázatot igényeljen, adott esetben jogban, pénzügyi kérdésekben jártas szakember közreműködését kérje, telefonos ügyfélszolgálat megkeresse. A felperes maga sem állította, hogy a szerződés áttanulmányozására hosszabb időt kért volna, hogy pénzügyi, vagy jogban jártas szakember véleményét kikérte volna, vagy hogy arra lehetőséget ne biztosított volna. Amennyiben a felperes úgy ítélte volna meg, hogy a kereskedő alkalmazottja felkészületlen, úgy akár telefonon, akár írásban tájékozódhatott volna a szerződéskötés körülményeiről, azok következményeiről. Álláspontja szerint a szerződés 7. pontjában, ill. az ÁSZF tisztességtelensége körében támadott 4. szerződés alpontjaiban megfelelő tájékoztatást nyújtott. A felperes aláírásával elismerten azokat elolvasta, a benne foglaltakat megértette, kérdéseket ezzel kapcsolatban nem fogalmazott meg, ezért a tőle kapott tájékoztatás világos és érthető volt. Hivatkozott továbbá arra, hogy 2009. október 15. napján közös megegyezéssel módosították szerződésüket, melyben az árfolyamkülönbözettel, árfolyam-változással kapcsolatos rendelkezések megismeréséről is nyilatkozott a felperes, így mindenben a vonatkozó Hpt. 203. § (6) bek-ben foglaltak szerint járt el. A szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot feltárta, amelynek tudomásulvételét a felperes aláírásával igazolta. Utalt továbbá arra, hogy a felperes az árfolyam-kockázat kapcsán a devizaalapú hitel sajátosságairól ismeretekkel rendelkezett, mert az autókereskedésben történt egyeztetés alkalmával vele volt férje néhai **Sz.M.F.**, aki korábban vásárolt gépjárművet az autókereskedésben és mivel a forinthitelek törlesztőrészelete 20.000 forinttal volt drágább a devizaalapú hiteleknel, ezért választotta az általa ajánlott svájci frank alapú hitelkonstrukciót.

A felperes annak tudatában írta alá a szerződést, hogy a törlesztőrészlet összege akár jelentős mértékben is emelkedhet, azonban az ezt kiváltó számára rendkívül hátrányos gazdasági körülmények bekövetkezésében alaptalanul bízott. Mivel a gazdasági kockázatvállalásból eredő haszonból kizárólag ő részesült, ezért az abból eredő hátrányokat is kizárólag neki kell viselnie. E körben a kölcsönszerződés érvénytelenségére utóbb alaptalanul hivatkozik.

Kiemelte továbbá, hogy az autókereskedő részéről szerződéskötéskor eljáró értékesítő nyilatkozatában valószínűsítette, hogy az árfolyamváltozás függvényében a törlesztőrészletek felfelé, ill. lefelé történő elmozdulásáról szó volt, de olyan tájékoztatás biztos, hogy nem hangzott el, hogy a kockázat ténylegesen az ügyfelet nem veszélyezteti, mivel várhatóan nem lesz a forint árfolyamában jelentős változás. Ez által a tanú a kockázat korlátait behatárolta, a felperesnek pedig tudni kellett arról, hogy az árfolyamkockázat őt terheli. A Ptk. 209. § (5) bekezdése értelmében a felperes által vitatott szerződéses rendelkezések ezért nem minősülnek tisztességtelennek, mivel a felperes megfelelő tájékoztatást kapott a reá háruló árfolyamkockázatról, az árfolyamkockázat felperesre telepítése pedig nem minősül tisztességtelennek.

Álláspontja szerint a felperes jogkövetkezmény levonására irányuló módosított kereseti kérelme az érvénytelenség körében fogalmilag kizárt, mert, ha az árfolyam-változással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó rendelkezések tisztességtelenek, akkor e miatt az érvénytelen szerződést nem lehet érvényessé nyilvánítani, ezért a felperes csak hatályossá nyilvánítást kérhet. Ha pedig a bíróság a szerződést érvényessé nyilvánítaná, úgy csak az érvénytelenségi ok kiküszöböléséhez szükséges mértékben módosíthatja az érvénytelen szerződés tartalmát. Arra az esetre pedig, ha a bíróság azt állapítaná meg, hogy az árfolyamkockázat felperesre hárítása miatt a hitelszerződés teljesen érvénytelen, úgy az elszámolás körében a felperest 629.902.- Ft és annak 2016. december 13. napjától a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelemmel érintett naptári féléves napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamat és perköltség viselésére kérte kötelezni. Kérte, hogy amennyiben a Törvényszék álláspontja szerint e körben viszontkereset előterjesztése szükséges, úgy a bíróság erről tájékoztassa.

Az elsőfokú bíróság 2019. február 21-én kelt 21.G. 41.669/2018/13-II. számú ítéletében. a felperes keresetének helyt adott, és megállapította, hogy a felperes és az ... Zrt. között 20...ZZ. számú hitel- és opciós szerződés érvénytelen.

A szerződést azzal nyilvánította érvényessé, hogy az eredeti kölcsönszerződés tartalmából a deviza alapot mellőzte és a változó BUBOR + 6,40067%-os kamatfelár, mint ügyleti kamat alkalmazása mellett megállapította, hogy a felperes tartozása 2019. január 23. napján 629.902 forint volt; valamint kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 74.000.- Ft (azaz hetvennégyezer forint) perköltséget.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a peres felek között 2006. december 8. napján 20...ZZ számon svájci frank alapú fogyasztói hitel- és opciós szerződés jött létre a Ptk. 523. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Nem volt vitás, hogy a szerződés megkötésének időpontjában hatályos a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (továbbiakban: Hpt.) 2. számú mellékletének III.4. pontja és a Ptk. 685. § d., pontja alapján fogyasztóval kötött a Hpt. 2. számú mellékletének III.5. pontja szerinti fogyasztási kölcsönszerződés jött létre a peres felek között, valamint az sem, hogy a Ptk. 200. § (1) bekezdése szerinti felhatalmazással élve kölcsönszerződésük részévé tették az alperes által alkalmazott általános szerződési feltételeket, ezért elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes által hivatkozott egyedi szerződés 7. és 10. pontjai és az ÁSZF. 4. pontja tisztességtelen szerződési feltételnek minősül-e. A

2/2014 PJE, a Ptk. 205/A. § (1) bekezdései alapján vizsgálta a támadott szerződéses pont tisztességtelenségét és a tisztességtelenség okán annak Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségét.

A Ptk. 209. § (1) - (5) bekezdései alapján megállapította, hogy a kölcsönszerződés és az annak részét képező Általános Szerződési Feltétel nem tartalmazza az árfolyamváltozás kockázatát felperesre hárító, kifejezett rendelkezést, mivel az ÁSZF 4.1.4. pontja a törlesztőrészletek kiszámításának a módszerét tartalmazza, a fennmaradó tőketartozás kiszámítására pedig a 4.4.2. pont alatti képlet alkalmazandó. A 4.2. és a 4.3. pont a hitel kamatát és kamatlábának, valamint az ügyleti kamatláb és a törlesztőrészletek változásának leírását tartalmazza azzal, hogy rögzíti a 4.3.3. pontban, hogy az ügyleti kamatláb megváltozása esetén a törlesztőrészletek összege is automatikusan változik a még esedékessé nem vált törlesztőrészletek összegét a fennmaradó, még esedékessé nem vált tőketartozás és az újra megállapított kamatláb alapul vételével pedig 4.1.3 és 4.1.4. pontban meghatározott módszerek alkalmazásával kerül kiszámításra. Egyértelmű, hogy mindkét képlet alkalmazásával az árfolyamváltozás mértékével arányos csökkenés, ill. emelkedés mutatkozik a törlesztőrészlet összegében. Ugyanakkor sem a szerződés, sem az általános szerződési feltételek olyan konkrét rendelkezést nem tartalmaznak, amely az árfolyam kockázat viselésére köteles szerződő felet, azaz a fogyasztót megnevezné, és a felperesre történő kockázat áthárítás korlátlan mértékére is csak a képleteknek számadatokkal történő behelyettesítésével vonható következtetés. Ugyanakkor a 6/2013. Jogegységi határozatnak az árfolyamváltozás hatásaira vonatkozó rendelkezései, valamint az ezt kiegészítő 2/2014. PJE. azon rendelkezése, mely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó olyan szerződéses rendelkezés, amelynek tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható, ha azonban a pénzügyi intézménytől a fél nem kap megfelelő tájékoztatást, vagy a tájékoztatás elmarad, úgy a fogyasztó alappal gondolhatja azt, hogy az árfolyamkockázat nem valós, az őt nem terheli, vagy csak korlátozott mértékben terheli. Ez pedig az árfolyam-kockázatra vonatkozó rendelkezés tisztességtelenségét jelenti, melynek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelenné válik. A perbeli időszakban hatályos Hpt. 203. § (4) és (5) bekezdés a.) pontja és a Kúria 6/2013. Jogegységi határozatának 3. pontja alapján megállapította, hogy a kölcsönszerződés 7. pontja tájékoztatást nem tartalmaz, míg az ÁSZF-ek fent hivatkozott pontjai nem elégséges tájékoztatást nyújtanak a fogyasztónak ahhoz, hogy fel tudja mérni, hogy az árfolyamkockázat őt terheli, az árfolyamkockázat felvállalásával milyen esetlegesen jövőben bekövetkező pénzügyi következményeket kell viselnie. Utalt továbbá az 51/2017. EUB ítéletben foglaltakra, melynek megfelelően tájékoztatta a peres feleket, hogy az alperest terheli a Pp. 164. § (1) bek-e értelmében annak bizonyítása, hogy a szerződéskötést megelőzően világos, érthető tájékoztatást nyújtott a felperes részére arról, hogy a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének milyen hatása van a törlesztőrészletekre, hogy a devizalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely akár gazdaságilag nehezen viselhetővé is válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben a jövedelmét kapja leértékelődik ahhoz a devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották. Továbbá az átváltási árfolyam lehetséges változásairól a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokról oly módon nyújtott tájékoztatást, hogy az a szerződés összes feltételének szerződéskötés előtti megismerését lehetővé téve kellő és alapvető jelentőségű információt nyújtott annak eldöntéséhez, hogy az alperesi jogelőd által ajánlott szerződést a felperes, az alperesi pénzügyintézzel megkösse-e, vagy sem, míg a felperes bizonyítási terhére esett annak igazolása, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatás nem volt világos, nem volt érthető az átlagos fogyasztó számára.

Mindezek értékelve azt állapította meg, hogy, a szerződés megkötésekor az árfolyamgát még megakadályozta a forint leértékelődését a svájci frankhoz képest, ugyanakkor ettől függetlenül az

alperesi pénzügyintézetnek, mint szakcégnak a szerződéses ügyletben felmerülő kockázatot megfelelő módon kellett volna interpretálnia a felperes felé, e körben részletes tájékoztatást kellett volna nyújtania nem csak arról, hogy a törlesztőrészek összege emelkedhet, vagy csökkenhet, hanem arról is, hogy ennek milyen mértékű hatása van a törlesztőrészekre. Önmagában az ÁSZF-ben megjelenő képlet egy szerződéskötés alkalmával nem elégséges tájékoztatás ahhoz, hogy a szerződést kötő fél pénzügyi ismeretek és aktuális árfolyamokra, kamatlábakra vonatkozó információk hiányában a képlet alkalmazásával fel tudja mérni azt, hogy milyen hatása van az árfolyam-kockázatnak az általa teljesítendő törlesztőrészek összegére. Önmagában a törlesztőrészek emelkedése vagy csökkenése a kockázat mértékének beláthatóságára nem ad kielégítő tájékoztatást. Az a felperesi nyilatkozat, mely szerint az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást megértette és tudomásul vette, ha és amennyiben csak annyit tartalmazott amennyit az alperes képviselőjében eljáró értékesítő nyújtott, mely szerint a törlesztőrészek összege emelkedhet, ill. csökkenhet, elégtelen tájékoztatás egy felelős pénzügyi döntés meghozatalához. Annak a körülménynek, hogy a felperes milyen információkkal rendelkezett a szerződés megkötését megelőzően devizaalapú hitelezés körében, nincs jelentősége, ugyanis a pénzügyintézet a tájékoztatását attól függetlenül köteles teljesíteni, hogy az adott fogyasztó rendelkezik-e, vagy sem pénzügyi ismeretekkel az adott hitelkonstrukció vonatkozásában.

A szerződéskötésnél eljáró értékesítő általánosságban tett azon nyilatkozatai önmagukban nem jelentettek többlet információt a felperes számára az ügylet megkötése, illetve annak számára esetlegesen hátrányos és gazdálkodását, anyagi helyzetét jelentős mértékben befolyásoló következményei vonatkozásában.

Az a tájékoztatás, amely az alperes részéről elhangzott azzal a szerződéssel és azzal az ÁSZF-el és üzletszabályzattal amit a felek a szerződésük részévé tettek, elégtelen tájékoztatás volt még a 2008. februári Kormányhatározat meghozatalát megelőzően megkötött szerződéses időszakban is.

Kiemelte, hogy a szerződés változó törlesztőrészetű hitelkonstrukcióról fix törlesztőrészetű hitelkonstrukcióra történő változása nem eredményezi a tájékoztatás megfelelőségét, ezért a 6/2013. PJE., ill. a Hpt. fent citált rendelkezései értelmében megállapította - utalva a Ptk. 209. § (1) bekezdésben, a 2/2014. PJE. 1. pontjában foglaltakra is -, hogy azok tisztességtelennek minősülnek, ezért a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmisék; a hivatkozott ÁSZF 4. pontjában foglalt feltételek tisztességtelenek, ezért a teljes kölcsönszerződés a Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján érvénytelen.

Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződést érvényessé nyilvánította azzal, hogy az eredeti kölcsönszerződés tartalmából a devizaalapot mellőzte és a változó BUBOR+ 6,4067%-os kamatfelár, mint ügyleti kamat alkalmazása mellett megállapította, hogy a felperes tartozása - a felek egyező számítása szerint - 2019. január 23. napján 629.902 forint.

Nem osztotta ugyanakkor az alperes azon álláspontját, miszerint tájékoztatási kötelezettség terhelne a tekintetben, hogy az alperes terjesszen-e elő, avagy sem viszontkereseti kérelmet, ez az alperes döntési jogosultsága, ezért az alperes által feltételes módon meghatározott petitumot, mint joghatályosan elő nem terjesztett viszontkereseti kérelmet az ítéleti döntésénél figyelmen kívül hagyta.

A Pp. 77. § (1) és a 78. § (1) bek-e alapján kötelezte a pereszes alperest a felperesi képviselő pertárgy értékéhez igazodó és munkájával arányban álló a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés figyelembevételével megállapított 38.000 forint ügyvédi munkadíj és a felperes által lerótt 36.000 forint eljárási illeték, mindösszesen 74.000 forint perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett.

Fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Fellebbezése indokolásában részben megismételte az elsőfokú eljárás során tett előadásait, azt az alábbiakkal egészítette ki.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenesen, okszerűtlenül és a logika szabályaival ellentétesen hozta meg az ítéletét, mivel jogszabálysértően értelmezte a Ptk. 209. § (1) bekezdését, a Ptk. 209. § (4) bekezdését, a Ptk. 209. § (5) bekezdését, a Ptk. 291. § (2) bekezdését, a Hpt. 203. § (4) és (5) bekezdését, valamint a 6/2013 PJE és a 2/2014. jogegységi határozatokat, mivel okirattal bizonyította, hogy az árfolyamkockázatra felhívta a felperes figyelmét. Hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés 7. pontja egyértelműen kimondja, hogy a törlesztőrészlet változhat és utalást sem tartalmazott arra, hogy ennek bármilyen korlátja vagy felső határa lenne. Állította továbbá, hogy a kölcsönszerződés a felek által aláírt egyedi részének 7. és 10. pontjai egyértelmű tájékoztatást tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy a perrel érintett kölcsönszerződésnek árfolyamkockázata van, amely miatt a törlesztőrészletek összege az ÁSZF-ben írt módon változhat. Azt, hogy az árfolyamok változása milyen hatással bír a törlesztőrészlet összegére, a kölcsönszerződés részét képező ÁSZF 4.1.4. pontja egyrészt egy képlet formájában, másrészt pedig a "havi fix devizakonstrukció szabályai között szövegesen is ismertetésre került". E szabályok összevetve az ÁSZF fennálló tőketartozás mértékének kiszámítására vonatkozó 4.4.2. pontjával, a THM kiszámításának módját rögzíti 4.5.2. pontjával, és az ÁSZF szélsőséges árfolyamváltozás szabályait megállapító 4.8. pontjával világos és érthető tájékoztatást tartalmaztak arra nézve, hogy a szerződésben foglalt bázisárfolyamhoz képest keletkezett negatív árfolyam-különbözet esetén a fogyasztó fizetési kötelezettsége csökken, míg pozitív árfolyam-különbözet eredményeként az adós fizetési kötelezettsége bármilyen irányban és mértékben változhat. Hivatkozott a BDT2013.2889. szám alatt közzétett eseti döntésére is, amely szerint egy átlagfogyasztótól is elvárható, hogy két hitelkonstrukció között történő választás előtt győződjön meg arról, hogy a szerződés rendelkezései alapján mi a különbség a két választható konstrukció között, ugyanis nem hozhat megalapozott döntést arról, hogy számára melyik konstrukció az előnyösebb. Az ÁSZF két konstrukció vonatkozó szabályának összevetéséből pedig egy átlagfogyasztó is megállapíthatta, hogy a havi fix konstrukció csupán annyiban különbözik a nem havi fix konstrukciótól, hogy előbbi esetén a bázis-árfolyamhoz képest folyamatosan keletkező pozitív vagy negatív árfolyam-különbözet elszámolására a futamidő végén, annak esetleges meghosszabbítása útján kerül sor. Az utóbbi esetében azonban az árfolyamváltozás az ÁSZF 4.1.4. pontjában írt képlet szerint közvetlenül kihat az esedékes törlesztő részletek összegében, így az átlagfogyasztónak is látnia kellett, hogy a megállapodás árfolyamkockázatot tartalmaz, amely folytán a fizetési kötelezettsége bármilyen irányban és mértékben korlátok nélkül megváltozhat.

Elismerte, hogy a kölcsönszerződés külön árfolyamkockázati tájékoztatót nem tartalmazott, azonban a tájékoztatással kapcsolatosan nem volt előírás, hogy azt külön okiratban kell megfogalmazni. A kölcsönszerződés támadott 7. pontja azonban az árfolyammal kapcsolatban az ÁFSZ szerződéses rendelkezéseire utalt vissza. Árfolyamkockázati tájékoztatóként hívta fel a figyelmet a törlesztőrészletek, a hitel ügyleti kamatlába, és az induló THM változásának az ÁSZF-ben meghatározott módjára. Az általános szerződési feltételek 4.1.3. és 4.1.4. pontja részletesen, szövegesen és képlet formájában is tartalmazta a törlesztőrészletek összegének meghatározása módját, míg a 4.3. pontban az árfolyamváltozás és az ügyleti kamatláb változásnak a törlesztő részletek változására gyakorolt hatása került rögzítésre, ezért a tájékoztatás megfelelt a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglaltaknak, ezért az ÁSZF rendelkezések az árfolyamváltozás mechanizmusát átláthatóan, matematikai módon levezethetően tartalmazták.

Hivatkozott arra, hogy a deviza alapú szerződés konstrukciós jellemzője az árfolyamkockázat

fogyasztóra hárítása, így a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések tisztességtelenség miatti érvénytelensége csak akkor állapítható meg, ha maga a devizaalapúság teremt egyensúlytalanságot a felek szerződéses jogviszonyában. A 6/2013. PJE határozat 2. pontjában a Kúria maga is kimondta, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés, mint szerződéstípus önmagában amiatt, hogy a kedvező kamatmérték ellenében az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik nem ütközik jogszabályba, nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe, nem uzsorás szerződés, nem irányul lehetetlen szolgáltatásra és nem színlelt szerződés. A szerződési terheknek a szerződés megkötését követő, előre nem látható egyoldalú eltolódása az érvénytelenség körében nem értékelhető, tekintettel arra, hogy az érvénytelenségi oknak a szerződés megkötésekor kell fennállnia. Erre tekintettel az árfolyamkockázatot telepítő szerződéses rendelkezések tisztességtelensége még abban az esetben sem állapítható meg, ha az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás nem volt világos és érthető.

Nyomatékosan utalt arra, hogy a felek 2009. október 15. napján a kölcsönszerződést egyező akarattal módosították. Itt rámutatott a Ptk. 2. § (2) bekezdésében foglaltakra, amely egyértelműen kijelöli a joggyakorlás kereteit, miszerint a törvényben biztosított jogok szabad gyakorlása csak a jogok társadalmi rendeltetésének megfelelő keretben biztosított és ezen belül lehetséges. Ha joggyakorlás módja a Ptk. említett rendelkezésében kifejezetten megkövetelt kíváncsolomnak nem felel meg, akkor az érvényesített jogot, illetve igényt szükségtelen vizsgálni, mert a joggyakorlás meg nem engedett módja, ami előfeltétele az igény érdemi elbírálásának, ezt szükségtelenné teszi. Hivatkozott szerződésmódosítással a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a kölcsönszerződésből származó kötelezettséget a módosított tartalomnak megfelelően teljesíti, ez pedig azt jelentette, hogy a felperes a módosítást követően már nem kívánt a perben felhozott jogi érveke hivatkozni, vagyis nem tekintette a szerződést érvénytelennek, hiszen módosítani csak érvényes szerződést lehet. Hivatkozott itt a BH2018.137. döntésre, mert a meg nem engedett joggyakorlás a kereset elutasításához kell, hogy vezessen.

Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a szerződés érvényessé nyilvánításának esetére jogszabálysértően figyelmen kívül hagyta azt, hogy 2019. február 7. napján kelt előkészítő iratában egyértelműen a felperes kötelezését kérte arra az esetre, amennyiben a bíróság a szerződés érvénytelenségét állapítja meg. Kérte, hogy az ítélethozatalig nyilvánítsa a bíróság a perbeli hitelszerződést hatályossá és a felek közötti elszámolás körében kötelezze a felperest 629.902 forint és annak 2016. december 13. napjától a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamata megfizetésére. Ez alapján az elsőfokú bíróságnak nem megállapítást kellett volna tenni a rendelkező részben, hanem marasztalni kellett volna a felperest. Ehhez nem volt szükség viszontkereset előterjesztésére a részéről, hiszen a DH2 törvény 37. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kérnie kellett valamelyik jogkövetkezmény alkalmazását és összecszerűen meg kellett jelölni, hogy szerinte hogyan kellene egymással elszámolniuk. Figyelemmel arra, hogy az elszámolás eredményeként viszont jelen esetben a felperesnek maradt fenn tartozása, ezért nem kellett neki viszontkeresetet előterjesztenie, ugyanis a felperes kereseti kérelmében az esetben az is beleértendő, hogy adott esetben őt marasztalják. Ezért nem volt helytálló, hogy az elsőfokú bíróság a petitumát feltételelesen előterjesztettnek és viszontkereseti kérelemnek is tekintette, tekintettel arra, hogy nem is kellett a hivatkozottak szerint petitumot előterjesztenie.

Perköltsége körében az ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján kérte megállapítani, azzal, hogy áfa körbe tartozik, és kérte a fellebbezésben lerótt illeték felperesre történő hárítását is.

A felperes érdemi ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában történő fenntartását és az alperes

perköltésben történő marasztalását kérte.

Ellenkérelmében kiemelte, hogy helytelen az az alperesi hivatkozás, hogy a 2009-es szerződésmódosítást követően ne lenne vitatható a szerződés érvénytelensége, tekintettel arra, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatás elmaradását a szerződés módosítása nem tudja orvosolni, és nem enyészett el a felperesnek az r.Ptk. 234. § (1) bekezdésében megfogalmazott joga, mely szerint az érvénytelenségre határidő nélkül lehet hivatkozni.

Kiemelte, hogy a kölcsönszerződés 7. és 10. pontja tartalmaz utalást a devizakockázatra. Konkrétan a devizakockázat kizárólagos felperesi viseléséről (kockázattelepítésről) azonban egyik rendelkezésében sincsen szó, az ÁSZF 4. pontjának alpontjai szabályozzák a törlesztőrészlet-változást. A tájékoztatás és a következtetés azonban nem ugyanaz.

Az adott szerződés hitelezője alperes, amikor a törlesztőrészlet az árfolyam-különbözet, illetve a tőketartozás összegének megállapítását szolgáló képleteket a szerződésbe illeszti azzal önmagában semmilyen azon túlmenő tájékoztatást nem nyújt az adósnak, hogy ezek a képletek milyen célt szolgálnak, milyen érték kiszámítására alkalmasak. Önmagában, hogy a képletekből matematikai analízis segítségével az következik, hogy az egyik szerződéses paraméter (alkalmazandó átváltási árfolyam) megváltozásával egyenesen vagy másféle arányban a végső értéke (törlesztőrészlet, tőketartozás vagy más) szintűgy akármeddig emelkedhet nem tájékoztatás, hanem következtetés. A képletek közlése ugyanis az árfolyamkockázatra vonatkozóan semmiféle tájékoztatást nem foglal magában. Szintén nem jelent az árfolyamkockázatról szóló kifejezett tájékoztatást annak a kifejtés nélküli közlése, hogy a törlesztőrészletek az ÁSZF meghatározott pontjaiban foglaltaknak megfelelően megváltozhatnak, így az árfolyamkockázatról tulajdonképpen a perbeli esetben tájékoztatás nem történt, mivel a szerződés 7. pontja gyakorlatilag nem mond semmit arról, hogy mit jelent az, hogy árfolyamkockázat, hanem csak annyit rögzít, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásként azt fogadja el a felperes, hogy a törlesztőrészletek az ÁSZF-ben meghatározott módon változhatnak, az ÁSZF pedig a hitelkonstrukció nézve tartalmaz szabályokat és bonyolult számítási képleteket, amelyből egy átlagos fogyasztó számára nem egyértelmű az, hogy mit jelent az árfolyamváltozás, különös tekintettel nem egyértelmű ebből, hogy ennek milyen súlyos gazdasági következményei lehetnek. Ezen túlmenően az általános szerződési feltételek nem tartalmaznak fogalom-magyarázatot arra nézve sem, hogy mit jelent az, hogy pozitív vagy negatív árfolyam-különbözet, ami a mai devizahitelezéssel kapcsolatos ismeretekből már egyértelműen következik, de ez akkor, amikor a felperes a szerződést kötötte, mint fogyasztó számára nem volt egyértelmű.

Utalt arra, hogy a tájékoztatás megfelelőségének vizsgálata során az elsőfokú bíróság nem csupán a 2/2014. PJE rendelkezéseit vette figyelembe, hanem rendelkezésére állt az Európai Unió Bíróságának C-51/17. számú ügyben hozott ítélete is. Rámutatott, hogy a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-ei emlékeztetőjének 4. pontja szerint sem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján. Az emlékeztető 8. pontja szerint pedig akkor minősül a tájékoztatás megfelelőnek, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint, ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. Az emlékeztető 9. pontjában pedig az szerepel, hogy a tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nem csak annak, hogy az árfolyamváltozással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztő részleteket. Ugyanerről szól a C-186/16. számú ítélet 50. pontja is. Ezért álláspontja szerint a hiányos tájékoztatás teljes egészében tisztességtelen, és ez a tisztességtelenség a főszoolgáltatásra irányul, ez pedig maga után vonja a kölcsönszerződés érvénytelenségét, az érvénytelen szerződés pedig joghatás kiváltására alkalmatlan.

A 2014. évi XL. törvény 37. §-ából pedig nem következik, hogy a felperesnek marasztalást kellene kérnie maga ellen, tekintettel arra, hogy az a perrendtartás alapvető konstrukciójával is ellenkezik, az alperesnek pedig határozott viszontkereseti kérelmet kellett volna előterjesztenie, az érvényesség nyilvánítás következménye pedig, hogy a megállapított kamattal kell a felperesnek a fennálló tartozást a szerződésben megállapított részletekben megfizetnie.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és érdemben helyes volt az abból levont jogi következtetése is, azzal a Fővárosi Ítélőtábla is maradéktalanul egyetértett. Az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályi rendelkezéseket, EUB ítéleteket helytállóan alkalmazta és értelmezte, azokat a Fővárosi Ítélőtábla maga is alkalmazta, azokat megismételni nem kívánja.

A fellebbezésben felhozottakkal kapcsolatban csupán arra mutat rá az Ítélőtábla, hogy a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i ülésén is akként foglalt állást, hogy a vizsgálat tapasztalatai, valamint az Európai Unió Bírósága által különösen a C-26/13., C-186/16., C-51/17. sz. ügyekben a tájékoztatás tisztességtelensége tárgyában kifejtettek alapján azt állapította meg, hogy az az ezzel kapcsolatos elvi iránymutatásai (6/2013. PJE számú jogegységi határozat 3. pontja; 2/2014. PJE számú jogegységi határozat 1. pontja) változatlanul irányadóak.

2. Annak megítélése, hogy az adott ügyben az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztességes volt-e vagy sem, a bizonyítékok összességének értékelésén alapuló mérlegelési kérdés, így erre nézve a bíróságok számára jogegységi határozattal további kötelező iránymutatás általános jelleggel nem adható.

3. Az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás elmaradása, vagy nem megfelelő volta esetén tisztességtelen („nem világos, nem érthető”) és így érvénytelen a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli. Mivel ez a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.

4. Nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján.

5. Az, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatást tartalmazó okirat aláírására a szerződéskötéssel egyidejűleg kerül sor, akkor nem kifogásolható, ha a félnek elegendő idő állt rendelkezésére annak áttanulmányozására a szerződés aláírását megelőzően.

6. Önmagában az, hogy maga a fogyasztó nem járt el kellő körültekintéssel, nem zárja ki, hogy a fogyasztó arra hivatkozzék, hogy a pénzügyi intézmény nem, vagy nem megfelelően tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének.

7. Annak megítélésénél, hogy a fogyasztó kellő körültekintéssel járt-e el, amikor nem kért a pénzügyi intézménytől további tájékoztatást, figyelemmel kell lenni a szerződés átlagos fogyasztó számára esetleg félreérthető, homályos, bonyolult megfogalmazására is.

8. A tájékoztatás - összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival - akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint, ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezik.

9. A tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztő részleteket.

Megállapítható, hogy az árfolyamkockázat körében az alperes tájékoztatása nem volt megfelelő, az

ÁSZF és az Üzletszabályzatban foglalt, több pontból álló rendelkezésekből sem lehetett az átlagos fogyasztó - így felperes - számára értelmezhető annak tartalma és a fogyasztóra hátrányos következményei sem. Az árfolyamkockázatra vonatkozóan a bonyolult képlet alapján sem volt megállapítható az, hogy annak nincs felső határa, azaz az korlátlan és azt teljes egészében a felperes, mint fogyasztó tartozik viselni. Az alperes maga is akként nyilatkozott, hogy „2006-ban még nem volt előre látható a forint olyan mérvű gyengülése, amelynek következtében a felperes fizetési kötelezettsége drasztikusan fog megemelkedni; maga sem láthatta előre a forint/devizaárfolyam utóbb bekövetkezett változását, ezért arról tájékoztatást sem adhatott a felperesnek”. Ha pedig maga alperes, mint hitelezéssel foglalkozó gazdálkodó szervezet sem látta az árfolyamkockázat következményeit előre, úgy ezt hogyan várhatta el a felperestől, mint egy átlagos fogyasztótól, - ha annak valós kockázataival maga sem volt tisztában -, különös tekintettel az amúgy is hiányos és nem teljes körű tájékoztatására.

Az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította.

E körben - mivel a felek közötti szerződés már megkötésekor is érvénytelen volt, így a 2009-es szerződésmódosítás ezt az érvénytelenséget nem konvalidálja, nincs relevanciája az érvénytelenség körében a módosításnak, az nem teszi utóbb érvényessé a szerződést, mivel a Ptk. rendelkezései értelmében csak érvényes szerződés módosítható, az érvényes szerződéshez fűződnek jogkövetkezmények.

Végül az alperes azon hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az eljárás szabályait - mert fel kellett volna hívnia viszontkereset előterjesztésére - nem foghatott helyt, mivel a peres fél - jelen esetben az alperes szuverén joga, hogy azt előterjeszti-e vagy nem. Nem volt elzárva attól, hogy azt az eljárás során - ha annak szükségszerűségét érzi - előterjessze.

Észlelte ugyanakkor az Ítéletábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része pontatlan szövegezésű ezért félreérthető, azt jelen másodfokú ítéletével pontosította.

A Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a rPp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a rPp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes részére a pertárgy értékét és a kifejtett jogi képviseleti tevékenységet is tükröző a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja alján számított perköltség megfizetésére.

Budapest, 2019. november 20.

dr. Senyei György s.k.
a tanács elnöke

. Félegyházy Megyesy Fatime s.k.
előadó bíró

dr. Ócsai Beatrix s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: